

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 72. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608067446464/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

sætte Kronen på, og han fulgtes heri af Köckeritz'erne og nogle få andre af de fattigste og mest afsides boende Parroner, til hvis Undergang Planen mentes at skulle føre.

Men – det var jo ej heller *denne* Slægt, der skulde tænkes på, men den kommende ...

Steffan så på Susanna. Han gabede og rystede sig søvnigt. Mens Bryntes Blik ikke veg fra »Bjærgets« Mester, Jærnets store Reformator, Skaberen af Bergskolan derinde i Lillagatan, hvorfra en ny Slægt af Jærnets Mænd sendtes ud over Värmland, ja Sverrig.

Adrian sov med blide Flojt gennem Næsen og Sveddråber på Panden, som altid når han sad mere end ti Minutter stille.

Steffan rokkede sin Stol frem, så han skjulte for van Harmst den Interesse for Jærnets Fremtid, som hans Søn, Arvingen til det mægtige Solfors, Hästhyttan m.m., viste.

»Ikke sit eget – for de ufødte Slægters – *det* var altså Jærnets Lov! De Gamle, de Gangne og Adrian, Susan og han, de brændte jo op som Ved under Jærnet! Faklen, der ræktes fra Hånd til Hånd – på *dets* Alter endte den! Brynte var *dets* Præst, og alle var de Døden hjemfaldne. Og under hvilke Kår og til hvilken Gavn? Der fulgte jo ingen Aider på Jærnets!

O nej, én sand Gud fra Evighed og til Evighed! Jærnet hans Navn! v. Schééle smilte gennem Salens Dis af Åndedræt og Brænderøg. Han nikkede som mod et Syn og talte:

»Gennem Timleskoven, gennem Toivmåleskoven bar vore Fædre deres Skatte, deres Byrder frem. De ældste Spor af Menneskefærdsel vi finder på »Bjærgets«, er »Kløfvevejene«, Jærmandens og Jærhestens, på deres døgnlange Færd mod fjerne Mål. Vi kan følge de Spor den Dag i Dag trods Århundreders Løv og Sne, ja kende Hvilepladserne, hvor Hoet beredtes Hesten og Nattelejet Manden midt i det milestille Øde. Hvo af os har trådt disse langsommelige Stier over Bjerge, langs Elve og om Søer uden Hjærtens Rørelse og Tak for hine længst Dødes Tålmod og Mod? Men hvo har talt deres Længde og Møje uden at prise vor Slægts Genveje og hine Modige, der just af Naturens Vildskab og Modstand skabte sig Hjælpere og Venner – da de ombyttede Kløvsadlen med Slæden og lod Vandenes Is bære sig frem?

Hvad »Vintervejene« har betydet for Värmland, véd hver iblandt os, der fra Barn har mødt de lange Tog af Kul- eller Malms- eilet